

ISSN 2544-5898

GRUDZIEŃ 2025

MONITOR CHIŃSKI

„Monitor chiński” analizuje i komentuje bieżącą sytuację polityczną, gospodarczą i społeczną w Chińskiej Republice Ludowej ze szczególnym uwzględnieniem działań rządu oraz dyplomacji rządowej i partyjnej.

MGR JOANNA NAWROTKIEWICZ

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet Łódzki

MONITOR CHIŃSKI

GRUDZIEŃ 2025

KPCH UTRZYMUJE DIALOG Z LONDYNEM POMIMO „DE-RISKINGU”

Grudniowe spotkania wicedyrektora Wydziału Łączności Międzynarodowej KPCh Lu Kanga z brytyjskimi partnerami wpisują się w strategię Pekinu utrzymywania pragmatycznych kanałów relacji z Londynem mimo rosnącej politycznej ostrożności. Choć Wielka Brytania uznaje Chiny za „epokowe wyzwanie”, jednocześnie stara się szukać obszarów do bilateralnej współpracy. Pekin wykorzystuje tę dwutorowość, pokazując, że pragmatyczna współpraca z ChRL jest możliwa nawet pomimo różnic systemowych i utrzymywania bliskich kontaktów z USA.

I. DZIAŁANIA RZĄDOWE

9 grudnia: W ramach Forum Rozwoju Konwergencji Mediów 2025 odbyły się debaty poświęcone cyfrowej transformacji mediów, integracji technologii AI oraz wzmacnianiu przekazu głównego nurtu. Przedstawiciele środowisk akademickich, medialnych i biznesowych podkreślali konieczność przejścia od „logiki zasięgu” do długofalowego budowania relacji z odbiorcami oraz wykorzystania w tym celu inteligentnych platform. Wystąpienia akcentowały rolę mediów zintegrowanych w kształtowaniu opinii publicznej, komunikacji polityk publicznych i narracji kulturowej, a także znaczenie współpracy między mediami, administracją i sektorem technologicznym. Forum wpisywało się w szerszą strategię KPCh wzmacniania kontroli narracyjnej i modernizacji systemu komunikacji publicznej w warunkach cyfrowych.

10-11 grudnia: W Pekinie odbyła się Centralna Konferencja Gospodarcza poświęcona analizie prac gospodarczych na 2026 rok. Zapowiedziano bardziej proaktywną, ale zdyscyplinowaną politykę fiskalną, umiarkowanie luźną politykę pieniężną oraz pobudzanie popytu krajowego. Priorytety polityczne obejmują ukierunkowane wsparcie dla innowacji, nowych gałęzi przemysłu i konsumpcji, zaostrenie regulacji w celu ograniczenia nieefektywności i „inwolucji”, czyli nadmiernej konkurencji lokalnych przedsiębiorców, oraz stopniowe, selektywne otwarcie rynku.

11 grudnia: Ministerstwo Edukacji poinformowało, że w 2024 roku do Chin powróciło 495 tysięcy studentów kształcących się za granicą, co oznacza

wzrost o 19,1% w porównaniu z poprzednim rokiem. Władze chińskie od wielu lat prowadzą programy, które mają wspierać powroty talentów oraz ich zaangażowanie w innowacje i przedsiębiorczość na rzecz państwowych strategii. Przykładem jednego z nich jest Spring Breeze – inicjatywa rekrutująca pracowników na obszarach wiejskich - którego trzydziestolecie Ministerstwo Edukacji obchodziło tego samego dnia.

11 grudnia: W Pekinie odbyło się Chińsko-Niemieckie Forum Rozwoju Praw Człowieka 2025 współorganizowane przez China Foundation for Human Rights Development i Friedrich-Ebert-Stiftung. Wydarzenie poświęcone było „synergii pomiędzy międzynarodową współpracą rozwojową a pomocą humanitarną”. Ze strony niemieckiej udział wzięli m.in. była minister sprawiedliwości SPD w latach 1998-2002 Herta Däubler-Gmelin (obecnie wykładowczyni na Freie Universität Berlin) czy Marina Rudyak z Uniwersytetu Heidelberga.

13 grudnia: W Nankinie odbyły się oficjalne uroczystości upamiętniające ofiary masakry nankińskiej dokonanej przez Japończyków w 1937 roku. Obecny kształt wielkoskalowych obchodów wprowadzono w 2014 roku po ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci o Masakrze Nankińskiej. Na tegorocznym wydarzeniu przemówienie wygłosił wiceprzewodniczący Ludowej Politycznej Konferencji Konsultatywnej Chin i szef kluczowego Wydziału Organizacyjnego KPCh Shi Taifeng; pomimo trwających napięć politycznych z Japonią jego uwagi były umiarkowane i skupiały się raczej na narracjach pokojowych.

15 grudnia: W Hongkongu zapadł wyrok w sprawie Jimmy’ego Laia, słynnego biznesmena i działacza demokratycznego. Lai został uznany za winnego spisku - współpracy z obcymi siłami oraz publikowania materiałów wywrotowych - na podstawie kontrowersyjnej Ustawy o bezpieczeństwie narodowym z 2020 roku. Sprawa została przedstawiona przez władze jako precedens potwierdzający skuteczność nowych ram prawnych.

16 grudnia: Ministerstwo Handlu ogłosiło decyzję w sprawie antydumpingowej wobec importowanej z UE wieprzowiny i produktów wieprzowych, wprowadzając cła w wysokości 4,9–19,8% na okres pięciu lat. Decyzja stanowi pokłosie prowadzonego od czerwca 2024 roku chińskiego śledztwa w sprawie szkodliwości importu na rynek wewnętrzny, de facto będącego jednak reakcją na unijne cła na chińskie samochody elektryczne. Obecna stawka została znacząco obniżona z zakładanych pierwotnie ceł (nawet do 62,4%).

22 grudnia Ministerstwo Handlu wprowadziło także tymczasowe sankcje w wysokości od 21,9% do 42,7% na importowane z UE produkty mleczne.

15-17 grudnia: W Kantonie odbyły się Uniwersyteckie Targi Osiągnięć Technologicznych, podczas których oficjalnie uruchomiono Regionalne Centrum Transferu Technologii dla obszaru „Greater Bay Area”. Projekt ma wykorzystywać przemysł prowincji Guangdong oraz przewagi Hongkongu i Makau w zakresie finansowania nauki i technologii oraz współpracy międzynarodowej. Wydarzenie miało na celu wzmocnienie komercjalizacji badań i integrację innowacji akademickich z przemysłem.

18 grudnia: Z Harbinu wyruszył pierwszy pociąg Chiny-Europa przewożący części samochodowe krajowej produkcji z północno-zachodniej prowincji Heilongjiang. Projekt podkreślił rosnącą rolę kolei w eksporcie części samochodowych, choć sama inicjatywa została opisana lakonicznie i oprócz danych dotyczących wielkości przewożonych dóbr – 55 wagonów – nie podano żadnych szczegółów.

22 grudnia: W Pekinie odbyła się Narodowa Konferencja Nauki i Technologii dla Bezpieczeństwa Publicznego. Minister bezpieczeństwa publicznego Wang Xiaohong wezwał do przyspieszenia cyfryzacji i inteligentnych technologii w policji, wskazując je jako klucz do modernizacji systemu bezpieczeństwa wewnętrznego i zwiększenia zdolności operacyjnych państwa.

27 grudnia: Stały Komitet Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych przyjął nowelizację Ustawy o handlu zagranicznym, która wejdzie w życie 1 marca 2026 roku. Ustawa ma na celu aktualizację przepisów dotyczących handlu cyfrowego, ekologii i własności intelektualnej, tak aby spełnić standardy Całościowego i Progresywnego Partnerstwa Transpacyficznego i wzmocnić swoją pozycję w staraniach o przystąpienie do tego bloku, zmniejszając tym samym zależność od USA. Jednocześnie Pekin chce uzyskać wyraźniejsze podstawy prawne do kontroli działalności prywatnych eksporterów.

KOMENTARZ

13 grudnia 2025 roku ChRL obchodziła Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Masakry Nankińskiej upamiętniający zbrodnie japońskiego wojska po

grudniu 1937 roku. Podobnie jak w poprzednich latach, obchody obejmowały m.in. trzyminutową minutę ciszy w całym kraju oraz opuszczenie flag państwowych do połowy masztu. W uroczystości zorganizowanej w Muzeum Masakry Nankińskiej wzięli udział przedstawiciele władz centralnych i prowincjonalnych, Chińskiej Armii Ludowo-Wyzwoleńczej, organizacji weteranów, nauczycieli, studentów i krewnych ofiar.

Od 2014 roku, gdy ustanowiono Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Masakry Nankińskiej, stał się on stałym elementem kalendarza rytuałów politycznych partii i państwa. W inauguracyjnej uroczystości w 2014 roku, a także w 80. rocznicę tragedii w 2017 roku uczestniczył Xi Jinping; w innych latach uczestniczyli inni wysocy rangą urzędnicy, np. w tym roku był to wiceprzewodniczący Ludowej Politycznej Konferencji Konsultatywnej Chin i szef Wydziału Organizacyjnego KPCh Shi Taifeng. Upamiętnianie na szczeblu państwowym potwierdziło rolę masakry nankińskiej jako jednego z podstawowych punktów odniesienia edukacji patriotycznej i, choć oficjalnie ma promować narracje pokojowego wzrostu i współpracy całej ludzkości, w rzeczywistości służy stymulacji sentymentów anty-japońskich.

Zainteresowanie tematem jest podtrzymywane przez władze chociażby poprzez kinematografię. W 2025 roku swoją premierę miał wyprodukowany przez partyjną Chińską Grupę Filmową film „Dead to Rights” („Masakra Nankińska”), który można było obejrzeć w polskich kinach w ramach przeglądu chińskich filmów organizowanych przez ambasadę ChRL. Filmy tego typu są aktywnie promowane przy okazji rocznicy i szybko rozprzestrzeniają się w Internecie, gdzie wybrane sceny są wyrwane z oryginalnego kontekstu i wykorzystywane jako symbole nacjonalistyczne. Podobne dyskusje często wykraczają poza refleksję historyczną, obejmując współczesne pretensje wobec Japonii, oskarżenia o rewizjonizm historyczny i żądania zaostreżenia polityki Chin.

Jednak pomimo utrzymujących się napięć w relacjach chińsko-japońskich, tegoroczne obchody nie zostały wykorzystane przez władze do wyraźnej eskalacji narracji antyjapońskiej. Przekaz państwowy w ustach Shi Taifenga konsekwentnie akcentował wątki pokoju, sprzeciwu wobec wojny i konieczności „wyciągania lekcji z historii”, unikając bezpośrednich odniesień do współczesnej Japonii. Taka powściągliwość może świadczyć o dążeniu władz do ograniczenia dalszej eskalacji napięć oraz o próbie kontrolowania dynamiki nastrojów społecznych. Nadmierne podsycanie emocji wokół Nankinu groziłoby bowiem nadmierną reakcją cybernacionalistów, których oddolne narracje często

wymykają się spod kontroli i wymagają późniejszej interwencji cenzorskiej. Z drugiej strony komuniści nadal asertywnie reagują nawet na pogłoski, że japońska premier Takaichi miałaby odwiedzić kontrowersyjne sanktuarium Yasakuni, w której pochowani są japońscy zbrodniarze wojenni. W tym sensie pamięć o masakrze nankińskiej pozostaje narzędziem selektywnie używanym przez państwo – mobilizującym, lecz ściśle kontrolowanym.

II. DYPLMACJA RZĄDOWA

1 grudnia: Stały Przedstawiciel Chin przy ONZ Fu Cong skierował list do Sekretarza Generalnego ONZ Antonio Guterresa dotyczących wypowiedzi premier Japonii Sanae Takaichi ws. Tajwanu. Strona chińska wskazała, że uwagi Takaichi naruszają Kartę Narodów Zjednoczonych, podważają powojenny porządek międzynarodowy i stoją w sprzeczności z zobowiązaniami Japonii wynikającymi z dokumentów dwustronnych i międzynarodowych. W liście podkreślono obowiązywanie zasady jednych Chin oraz wezwano Japonię do wycofania się z „błędnych i prowokacyjnych” deklaracji.

2-5 grudnia: Delegacja kulturalna Sinciangu, zorganizowana przez Biuro Informacyjne Rady Państwa, odwiedziła Francję i Norwegię. Grupa prowadziła rozmowy z przedstawicielami instytucji politycznych (m.in. Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy), środowisk akademickich i mediów. W ramach wizyty zorganizowano seminaria, debaty eksperckie oraz spotkania poświęcone rozwojowi społeczno-gospodarczemu, ochronie dziedzictwa kulturowego i polityce władz wobec regionu. Członkowie delegacji prezentowali narrację o osiągnięciach Sinciangu w kontekście „chińskiej drogi modernizacji” oraz odpowiadali na pytania dotyczące sytuacji w regionie.

2 grudnia: Minister spraw zagranicznych Wang Yi współprzewodniczył 20. rundzie chińsko-rosyjskich konsultacji w sprawie bezpieczeństwa strategicznego z sekretarzem Rady Bezpieczeństwa Rosji Siergiejem Szojgu. Strony potwierdziły wysoki poziom zaufania strategicznego, wolę pełnej realizacji ustaleń przywódców oraz dalszego pogłębiania koordynacji w obliczu „rosnących zagrożeń zewnętrznych”. Konsultacje obejmowały m.in. kwestie Japonii, stabilności strategicznej, sytuacji w Azji i Pacyfiku oraz wojnę w Ukrainie, przy czym Chiny ponownie zadeklarowały poparcie dla działań na rzecz „kompleksowego i trwałego pokoju”.

Tego samego dnia Wang Yi spotkał się także z ministrem spraw zagranicznych Rosji Siergiejem Ławrowem. Rozmowy dotyczyły pogłębienia partnerstwa strategicznego, koordynacji w ramach ONZ, SzOW, BRICS i APEC.

3-4 grudnia: Prezydent Francji Emmanuel Macron złożył oficjalną wizytę w Chinach. Xi Jinping i Emmanuel Macron poruszali tematy wzmocnienia strategicznego zaufania, współpracy gospodarczej (w obszarach takich jak m.in. lotnictwo, energetyka jądrowa, zielona i cyfrowa transformacja) oraz koordynacji w sprawach globalnych. Obie strony podkreśliły znaczenie multilateralizmu, sprzeciw wobec protekcjonizmu i *decouplingu* oraz potwierdziły przywiązanie do rozwoju relacji Chiny-UE. Tego samego dnia przywódcy wspólnie wystąpili na zamknięciu 7. posiedzenia Chińsko-Francuskiej Rady Biznesu, akcentując rosnące obroty handlowe i potencjał współpracy technologicznej.

Równolegle odbyła się seria spotkań Macrona z najwyższymi przedstawicielami chińskich władz (Li Qiang, Zhao Leji), potwierdzająca centralną rolę Francji w chińskiej strategii wobec Europy i UE. Wcześniej Wang Yi spotkał się także z ministrem spraw zagranicznych Francji Jean-Noëlem Barrotem.

8 grudnia: Wiceprezydent Han Zheng i Wang Yi spotkał się z ministrem spraw zagranicznych Niemiec Johannem Wadephulem. Strona chińska podkreśliła ciągłość dialogu na wysokim szczeblu, znaczenie współpracy gospodarczej oraz oczekiwanie, że Niemcy – jako „kluczowe państwo UE” – odegrają konstruktywną rolę w relacjach Chiny-UE. Wang Yi wezwał Berlin do bardziej „racjonalnego i pragmatycznego” podejścia wobec Chin, sprzeciwił się polityzacji relacji gospodarczych oraz nadmiernej sekurytyzacji współpracy handlowej.

8 grudnia: Przewodniczący Ludowej Politycznej Konferencji Konsultatywnej Chin Wang Huning spotkał się w Pekinie z delegacją rosyjskiej partii Sprawiedliwa Rosja pod przewodnictwem Siergieja Mironowa. Rozmowy koncentrowały się na roli relacji chińsko-rosyjskich jako „modelu stosunków pomiędzy mocarstwami”, znaczeniu dyplomacji partyjnej oraz koordynacji stanowisk w sprawach międzynarodowych w kontekście 80. rocznicy zakończenia II wojny światowej.

9 grudnia: W siedzibie ONZ w Nowym Jorku odbyło się spotkanie inaugurujące Grupy Przyjaciół Globalnego Zarządzania. Do tego formatu grupy roboczej, charakterystycznej dla ONZ, dołączyło 43 państw, m.in. Białoruś, Iran, Pakistan czy Tajlandia. Co ciekawe, w grupie nie znalazła się Rosja. „Grupa przyjaciół” powiązana jest z ogłoszoną w listopadzie Inicjatywą Globalnego Zarządzania, nastawioną na reformę ONZ wspierającą „inkluzywność”.

9 grudnia: Chiny i Rosja przeprowadziły dziesiąty wspólny strategiczny patrol lotniczy nad Morzem Wschodniochińskim i zachodnim Pacyfikiem.

Władze chińskie zadeklarowały, że działanie miało charakter rutynowy i wpisuje się w koordynację wojskową obu państw.

9 grudnia: Premier Li Qiang przeprowadził w Pekinie dialog „1+10” z szefami głównych międzynarodowych instytucji gospodarczych, poświęcony reformie globalnego zarządzania i perspektywom wzrostu. Li podkreślił znaczenie otwartości, sprzeciwu wobec protekcyjizmu oraz rosnącej roli Chin jako stabilizatora globalnej gospodarki w kontekście przygotowań do realizacji 15. Planu Pięcioletniego.

Tego samego dnia Li spotkał się kolejno z prezes Banku Światowego Angelą Penn, dyrektorką zarządzającą Międzynarodowego Funduszu Walutowego Kristaliną Georgievą i sekretarzem generalnym Konferencji NZ ds. Handlu i Rozwoju Alanem Greenspanem, akcentując gotowość Chin do dalszego wspierania multilateralizmu, reformy globalnych instytucji finansowych oraz pogłębiania współpracy z Globalnym Południem.

9 grudnia: W Pekinie odbyło się sympozjum poświęcone studiowaniu Myśli Dyplomatycznej Xi Jinpinga z udziałem Wanga Yi. Wystąpienia koncentrowały się na ideologicznym umocowaniu chińskiej dyplomacji, koncepcji wspólnoty wspólnego losu ludzkości oraz roli czterech globalnych inicjatyw jako ram dla reformy porządku międzynarodowego.

12 grudnia: W Abu Zabi Wang Yi przeprowadził rozmowy z wicepremierem i szefem dyplomacji Zjednoczonych Emiratów Arabskich Abdullahem bin Abdullem Azizem al Saudem. Strona chińska podkreśliła strategiczny charakter relacji, wysoki poziom zaufania politycznego między przywódcami oraz postępy we współpracy w obszarach energii, handlu, inwestycji i edukacji. Rozmowy dotyczyły także przygotowań do drugiego szczytu Chiny-Państwa Arabskie w 2026 roku, współpracy w ramach Inicjatywy Pasa i Szlaku oraz koordynacji stanowisk na forach wielostronnych.

14 grudnia: W Rijadzie Wang Yi spotkał się z księciem koronnym i premierem Arabii Saudyjskiej Mohammadem bin Salmanem. Obie strony potwierdziły pogłębianie kompleksowego partnerstwa strategicznego, szczególnie w obszarach energii, nowych technologii i inwestycji. Arabia Saudyjska ponownie zadeklarowała poparcie dla zasady jednych Chin i wsparcie dla organizacji drugiego szczytu Chiny-Państwa Arabskie w 2026 roku. Rozmowy objęły także kwestie bezpieczeństwa regionalnego i sytuację na Bliskim Wschodzie.

Tego samego dnia Wang współprzewodniczył posiedzeniu podkomitetu politycznego Chińsko-Saudyjskiego Wysokiego Komitetu Wspólnego. Dyskusje koncentrowały się na koordynacji politycznej, współpracy gospodarczej i energetycznej oraz przygotowaniach do kluczowych wydarzeń dwustronnych w nadchodzącym roku. Podpisano porozumienie o wzajemnym zniesieniu wiz dla posiadaczy paszportów dyplomatycznych, służbowych i specjalnych.

14 grudnia: W Rijadzie Wang Yi spotkał się z sekretarzem generalnym Rady Współpracy Zatoki (GCC) Jasemem Al-Budaiwim. Strona chińska podkreśliła znaczenie GCC jako partnera strategicznego oraz wezwała do przyspieszenia negocjacji umowy o wolnym handlu Chiny-GCC. Rozmowy dotyczyły także współpracy w ramach Inicjatywy Pasa i Szlaku, koordynacji multilateralnej oraz sytuacji na Bliskim Wschodzie.

14-15 grudnia: Wang Yi spotkał się z królem Jordanii Abdullahem II oraz wicepremierem i ministrem spraw zagranicznych Aymanem Safadim. Rozmowy dotyczyły pogłębienia partnerstwa strategicznego, współpracy gospodarczej i technologicznej oraz koordynacji stanowisk w sprawie Palestyny i sytuacji w strefie Gazy. Jordania ponownie potwierdziła poparcie dla polityki jednych Chin i wsparcie dla zwołania drugiego szczytu Chiny-Państwa Arabskie w 2026 roku.

16-17 grudnia: Specjalny wysłannik Chin ds. Bliskiego Wschodu Zhai Jun spotkał się ze Specjalnym Przedstawicielem UE ds. Procesu Pokojowego na Bliskim Wschodzie Christophem Bigotem. Rozmowy dotyczyły sytuacji w Strefie Gazy, wsparcia humanitarnego dla Palestyny oraz poparcia dla rozwiązania dwupaństwowego. Obie strony zadeklarowały gotowość do koordynacji działań na rzecz stabilizacji regionu.

18-23 grudnia: Specjalny wysłannik MSZ Chin ds. Azji Deng Xijun odbył wizyty w Kambodży i Tajlandii, prowadząc mediacje wahadłowe w konflikcie granicznym pomiędzy oboma państwami. W Kambodży spotkał się m.in. z premierem Hun Manetem, wicepremierem i ministrem spraw zagranicznych Prakiem Sokhonnem oraz wicepremierem i ministrem obrony Tea Seiha, natomiast w Tajlandii z premierem Anutinem Charnvirakulem, ministrem obrony Natthaphonem Narkphanitem oraz najwyższym dowódcą sił zbrojnych Ukrisem Boontanondha. Strona chińska wyraziła głębokie zaniepokojenie eskalacją napięć, poparła wysiłki mediacyjne ASEAN oraz rolę misji obserwacyjnej tej organizacji, podkreślając konieczność natychmiastowego zawieszenia broni i wznowienia dialogu.

18 grudnia Wang Yi odbył także rozmowy telefoniczne z wicepremierem i ministrem spraw zagranicznych Kambodży Prakiem Sokhonnem oraz ministrem spraw zagranicznych Tajlandii Sihasakem Phuangketkeowem.

22 grudnia: Rzecznik chińskiego MSZ Lin Jian skrytykował wypowiedzi japońskiego urzędnika wysokiej rangi dotyczące posiadania broni jądrowej. Lin zadeklarował, że Chiny potępiają podobne wypowiedzi sugerujące, że Japonia powinna rozważyć posiadanie broni jądrowej, nazywając je naruszeniem prawa międzynarodowego i poważnym zagrożeniem dla stabilności regionalnej i globalnej. Pekin twierdzi, że komentarze te odzwierciedlają rosnące japońskie ambicje „militaryzmu”.

22 grudnia: W Los Angeles odbyło się forum oraz uroczysta kolacja upamiętniające 54. rocznicę chińsko-amerykańskiej „dyplomacji pingpongowej” oraz 46. rocznicę nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Chinami i Stanami Zjednoczonymi. W wydarzeniu wzięły udział setki przedstawicieli środowisk sportowych, politycznych i biznesowych obu krajów. Konsul generalny Chin w Los Angeles Guo Shaochun podkreślił historyczne znaczenie „dyplomacji pingpongowej” jako symbolu przełomu w relacjach dwustronnych i trwałego impulsu dla dialogu oraz wzajemnego zrozumienia między społeczeństwami Chin i USA.

23 grudnia: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego Chin we współpracy z organami ścigania Mjanmy i Tajlandii przeprowadziło skoordynowaną operację wymierzoną m.in. w oszustwa telekomunikacyjne. Inicjatywa została zrealizowana w Myawadi w Mjanmie, w wyniku której do Chin przekazano 952 podejrzanych obywateli ChRL. Działania były elementem trójstronnego mechanizmu koordynacyjnego na szczeblu ministerialnym powołanego na początku roku w celu zwalczania transgranicznych oszustw internetowych i telekomunikacyjnych. Strona chińska zapowiedziała dalsze zacieśnianie międzynarodowej współpracy policyjnej w walce z przestępczością transgraniczną.

KOMENTARZ

W drugiej połowie grudnia 2025 roku chińskie Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego wraz ze swoimi odpowiednikami z Mjanmy i Tajlandii przeprowadziło skoordynowaną operację w Myawadi we

wschodniej Mjanmie, której celem byli przestępcy zamieszani m.in. w transgraniczne oszustwa telekomunikacyjne i internetowe. W wyniku operacji do Chin przekazano 952 podejrzanych obywateli ChRL. Akcja została przeprowadzona w ramach uruchomionego na początku 2025 roku trójstronnego mechanizmu koordynacji na szczeblu ministerialnym.

Operacja odzwierciedla znaczenie problemu dla chińskich władz, które uznały oszustwa telekomunikacyjne i internetowe za „kluczowe zagrożenie dla stabilności społecznej”. Te przestępstwa są organizowane przez syndykaty, często kierowane przez samych Chińczyków, w regionach Mjanmy poza kontrolą państwa. W ufortyfikowanych kompleksach lokowane są tysiące ofiar handlu ludźmi, również Chińczyków, które są następnie przemocą zmuszane do popełniania przestępstw. Są to oszustwa matrymonialne, fałszywe inwestycje czy schematy związane z kryptowalutami, które mają generować dochód kilkudziesięciu milionów dolarów rocznie.

Duże, liczne operacje – od końca lutego do początku grudnia 2025 roku nastąpiła ekstradycja ponad 6600 chińskich obywateli – służą jako wymierny dowód zdolności państwa, wzmacniając legitymizację reżimu. Pokazują one także, że Chiny są głównym twórcą współpracy w zakresie bezpieczeństwa i zwalczania oszustw w Azji Południowo-Wschodniej. Poza mechanizmem Chiny-Mjanma-Tajlandia Pekin kieruje lub kształtuje m.in. mechanizm Lancang-Mekong, spotkania wysokich rangą urzędników Chin i ASEAN w sprawie przestępczości transgranicznej oraz doraźne formaty koordynacyjne „sześciu krajów” z udziałem Kambodży, Laosu, Birmy, Tajlandii i Wietnamu. Platformy te priorytetowo traktują wspólne operacje, wymianę informacji wywiadowczych i szybkie transgraniczne przekazywanie podejrzanych. Operacje przeciwko oszustwom służą również jako narzędzie poprawy wizerunku międzynarodowego; chińskie władze kładą nacisk na surowe kary dla chińskich podejrzanych. ChRL stara się również włączyć działania pod flagę Globalnej Inicjatywy Bezpieczeństwa.

Jednocześnie podejście Chin pozostaje wybiórcze. Chociaż działania operacyjne znacznie ograniczyły ataki na obywateli ChRL, kartele przestępcze coraz częściej świadomie porywają osoby innej narodowości. To pozwala Pekinowi ogłaszać sukces operacyjny mierzony liczbą repatriacji i aresztowań; nie próbuje jednak wpływać na wojskową juntę w Mjanmie (którą ChRL wspiera), gdzie powiązania pomiędzy światem przestępczym a politycznym uniemożliwiają ostateczne rozwiązanie problemu. W rezultacie współpraca w zakresie zwalczania oszustw

funkcjonuje przede wszystkim jako strategia skuteczna w ochronie obywateli chińskich i wzmacnianiu narracji dotyczącej bezpieczeństwa Chin, ale pozostawiająca transnarodowe sieci oszustw w dużej mierze nienaruszone.

III. DYPLMACJA PARTYJNA

1 grudnia: W Pekinie odbyło się forum pod hasłem „Budowanie bardziej strategicznych i perspektywicznych relacji Chiny-UE – odpowiedzialność młodych polityków”. W spotkaniu wziął udział Lu Kang, wicedyrektor Wydziału Łączności Międzynarodowej KC KPCh, a także ponad 40 przedstawicieli z Chin i państw europejskich, w tym także młodzi parlamentarzyści i działacze partyjni. Strona chińska podkreślała znaczenie partnerstwa Chin i UE w warunkach niestabilności międzynarodowej, potrzebę pogłębiania współpracy multilateralnej oraz szanse wynikające z 15. planu pięcioletniego.

3 grudnia: Jin Xin, zastępca dyrektora Wydziału Łączności Międzynarodowej KC KPCh, spotkał się z delegacją 24 badaczy z 24 państw reprezentujących partie polityczne i think tanki. Rozmowy koncentrowały się na chińskiej drodze modernizacji oraz roli zaplecza eksperckiego partii politycznych w warunkach globalnej niepewności.

3 grudnia: Lu Kang spotkał się z Isabel Hilton, przewodniczącą Centrum Wielka Brytania-Chiny, wyspecjalizowanego ciała brytyjskiego Biura Spraw Zagranicznych. Strony omówiły perspektywy rozwoju relacji chińsko-brytyjskich oraz znaczenie dialogu partyjnego. Hilton pozytywnie oceniła relacje bilateralne i zadeklarowała chęć współpracy w różnych obszarach.

4 grudnia: W Szanghaju zorganizowano trzeci Dialog Think Tanków Globalnego Południa pod hasłem „Jedność i samowystarczalność – odpowiedzialność i działania Globalnego Południa”. W wydarzeniu udział wzięło ok. 350 przedstawicieli partii politycznych i środowisk eksperckich z ponad 120 krajów. Wystąpienia podkreślały rosnącą rolę Globalnego Południa, znaczenie chińskich inicjatyw globalnych oraz potrzebę reformy globalnego zarządzania.

4 grudnia: Lu Kang spotkał się w Pekinie z delegacją brytyjskiego Narodowego Komitetu ds. Chin reprezentowaną przez jego przewodniczącego Olliego Shiell. Organizacja została założona w 2020 roku i deklaruje misję wspierania „podejmowania lepszych decyzji dotyczących Chin” i

skupienia na edukacji. Strony omówiły rozwój współpracy dwustronnej przy handlu, kulturze i nowych technologiach.

12 grudnia: W Nanchangu (prowincja Jiangxi) odbyło się dwunaste Chińsko-Rosyjskie Okrągłe Stoły Współpracy Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

Wydarzenie jest współorganizowane przez KPCh, władze prowincji Jiangxi oraz partię Sprawiedliwa Rosja. W inicjatywie uczestniczyło ponad 200 przedstawicieli administracji lokalnych i biznesu z obu krajów. Strona chińska wskazywała na nowe możliwości współpracy wynikające z koordynacji Inicjatywy Pasa i Szlaku z Euroazjatycką Unią Gospodarczą, a strona rosyjska akcentowała rosnącą instytucjonalizację współpracy.

12 grudnia: Liu Haixing spotkał się z przewodniczącym Zgromadzenia Narodowego Luksemburga Clausem Wiselerem. Rozmowy dotyczyły rozwoju relacji dwustronnych, współpracy w ramach UE oraz nowych możliwości wynikających z 15. planu pięcioletniego. Wiseler wyraził zainteresowanie współpracą w obszarach finansów, logistyki i zielonej transformacji.

16 grudnia: Liu Haixing spotkał się z ambasadorem Kambodży Soeungiem Rathchavym. Liu nawiązał do kwietniowej wizyty Xi Jinpinga w Kambodży i podkreślił znaczenie budowy „społeczności o wspólnym losie Chin-Kambodża w nowej erze na każdą pogodę”. Ambasador Kambodży potwierdził poparcie dla inicjatyw globalnych Chin oraz gotowość do pogłębiania współpracy w ramach Inicjatywy Pasa i Szlaku.

19 grudnia: Ma Hui, wicedyrektor Wydziału Łączności Międzynarodowej KC KPCh, spotkał się z delegacją egipskich liderów biznesu na czele z senatorem Hazemem Hamadą. Rozmowy dotyczyły rozwoju relacji chińsko-egipskich oraz wykorzystania mechanizmu współpracy partyjnej do wzmacniania kontaktów gospodarczych. Strona egipska wyraziła zainteresowanie dalszym pogłębianiem strategicznego partnerstwa z Chinami.

KOMENTARZ

Spotkania w dniach 3-4 grudnia 2025 roku między Lu Kangiem, wicedyrektorem Wydziału Łączności Międzynarodowej KPCh, a przedstawicielami Centrum Wielka Brytania-Chiny i Brytyjskiego Komitetu Narodowego ds. Chin stanowią część szerszych wysiłków KPCh mających na celu utrzymywanie dobrej kondycji współpracy bilateralnej. W 2025 roku

stosunki pomiędzy Londynem a Pekinem pozostawały politycznie niejednoznaczne. Wielka Brytania oficjalnie określa Chiny „epokowym wyzwaniem”; aby stawić mu czoła, zaostrzyła kontrolę inwestycji, technologii i bezpieczeństwa badań, a także uruchomiła kompleksowy „audyt chiński” mający na celu zrównoważenie zaangażowania w obszarach bezpieczeństwa czy gospodarki. Jednocześnie Londyn unikał całkowitego *decouplingu*, utrzymując stosunki handlowe czy finansowe i wybrane mechanizmy dialogu. To dwutorowe podejście – połączenie ograniczania ryzyka z selektywnym zaangażowaniem – stworzyło wąską, ale trwałą przestrzeń do manewrów dyplomatycznych, którą Pekin aktywnie stara się wykorzystać i kształtować relacje bilateralne na swoją korzyść.

Przez kolejne miesiące 2025 roku KPCh korzystała z formatów międzypartyjnych (np. czerwcowy 13. dialog pomiędzy partiami obu państw), kontaktów na szczeblu państwowym (np. listopadowe rozmowy Wanga Yi z wysokimi rangą urzędnikami brytyjskimi) czy z biznesem (np. październikowe spotkanie wicedyrektora WŁM KPCh Ma Hui z przewodniczącym 48 Group). W ramach tych kanałów chińskie komunikaty skupiały się na zarządzaniu różnicami, obronie multilateralizmu i przeciwstawianiu się „konfrontacji bloków”, skupiając się na współpracy pragmatycznej i unikając oficjalnego poruszania wrażliwych politycznie kwestii.

Poprzez utrzymywanie dialogu z brytyjskimi partnerami Pekin pokazuje, że pomimo międzynarodowych napięć współpraca z Chinami jest możliwa nawet z bliskimi sojusznikami USA. Sygnał ten jest skierowany zwłaszcza do innych państw europejskich i tzw. Globalnego Południa. W tych ramach szczególną rolę przyjmuje chociażby współpraca w kwestii globalnego zarządzania sztuczną inteligencją – w majowym dialogu chińsko-brytyjskim na ten temat w Pekinie, w którym uczestniczyli wysocy rangą urzędnicy ds. spraw zagranicznych, gospodarki, technologii i cyberbezpieczeństwa. Dla KPCh współpraca z Londynem w tej dziedzinie stanowi atut wizerunkowy - pozycja Wielkiej Brytanii jako pioniera w zakresie regulacji bezpieczeństwa sztucznej inteligencji pozwala Chinom przedstawiać się jako odpowiedzialny współtwórca globalnego zarządzania, unikając jednocześnie zaangażowania w kluczowe dla Wielkiej Brytanii kwestie związane z bezpieczeństwem danych, nadzorem i podwójnym zastosowaniem technologii. W ten sposób partia może zachowywać kontrolę nad rozwojem sytuacji międzynarodowej w tej kwestii.

Poprzez kontakty na poziomie partyjnym Pekin stara się utrzymać relacje pragmatyczne i oparte na narracji dotyczącej współpracy, zachowując dostęp i pole manewru w coraz bardziej ograniczonym środowisku międzynarodowym. KPCh nie dąży do eliminacji brytyjskiej polityki ostrożności, co nie jest już możliwe, lecz do ograniczenia jej konsekwencji politycznych i podtrzymania pragmatycznych kanałów współpracy. Pozwala to Chinom zachować dostęp do brytyjskich elit politycznych i społecznych oraz prezentować relacje z Londynem jako dowód, że konfrontacja z Chinami nie jest ani nieunikniona, ani jednolicie akceptowana na Zachodzie.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

